

Meksika

MEKSİKA SAĞLIK SİSTEMİ

Danışman:

Prof. Dr. Faruk Aksoy

Hazırlayanlar:

Stj. Dr. Emirhan Uzun

Stj. Dr. Gökay Silsüpür

Stj. Dr. Şeyda Yıldız

Ahmet Safa Çolak

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Trabzon Tıp Fakültesi

Meksika Hakkında Genel Bilgiler:

Meksika, Mexico City dahil 32 eyaletten oluşan bir federasyondur ve 131 milyon nüfusu ile dünyanın en kalabalık 10. ülkesidir. Meksika genç (%27'si 15 yaş altında) ancak yaşlanmakta olan bir nüfusa sahip (%7'si 65 yaş üzeri) olup, çoğunluğu (%77) kentlerde yaşamaktadır.

Meksika Hakkında Genel Bilgiler:

📍 **Başkenti:**

Mexico City

📍 **Yüzölçümü:**

1.972.550 km²

📍 **Yönetim Biçimi:**

Federal Başkanlık

Anayasal Cumhuriyet

📍 **Resmi Dili:**

İspanyolca

📍 **Etnik Yapı:**

%62 Amerikan-İspanyollar
(Mestizo-Melezler), %21

Yerliler, %15 Meksikalı

beyazlar, %2 Afrika asıllılar

ve diğerleri

📍 **Dini Yapı:**

Hristiyanlık

📍 **Para Birimi:**

Meksika Pesosu

📍 **Toplam Nüfus:**

131,23 milyon (2023)

📍 **0-14 Yaş Nüfus Oranı(%):**

% 27 (Türkiye 21,4)

📍 **65 Yaş Üstü Nüfus Oranı(%):**

% 7 (Türkiye %10,2)

Meksika Hakkında Genel Bilgiler:

📍 Yıllık nüfus artış hızı (%)

Nüfus artış hızı 2022-2026 için %0,7'dir. (Türkiye %0.71)

📍 Toplam doğurganlık hızı (kadın başına):

Meksika 1,82 doğum , ABD 1.64 doğum , Türkiye 1,89 doğum

📍 Kişi başına milli gelir:

Meksika 9.946 ABD Doları , Türkiye 9.290 ABD Doları

📍 Doğumda beklenen yaşam süresi (yıl):

Erkek 73 yıl , Kadın 77 yıl (Türkiye Erkek 75 yıl Kadın 80 Yıl)

📍 1000 canlı doğumda bebek ölüm hızı:

Meksika 12 ölüm , Türkiye 9,2 ölüm

📍 Anne ölüm oranı (yüzbinde) :

Meksika 59,1 ölüm , Türkiye 13.6 ölüm , OECD 8.5 ölüm

📍 5 yaş altı çocuk ölüm hızı (binde):

Meksika 24.1‰ , Türkiye 11.2‰ , OECD 3.5 ‰

📍 Cari sağlık harcamaları (GSYİH'nin yüzdesi):

Meksika %5 , Türkiye %4.2 , OECD %8.8

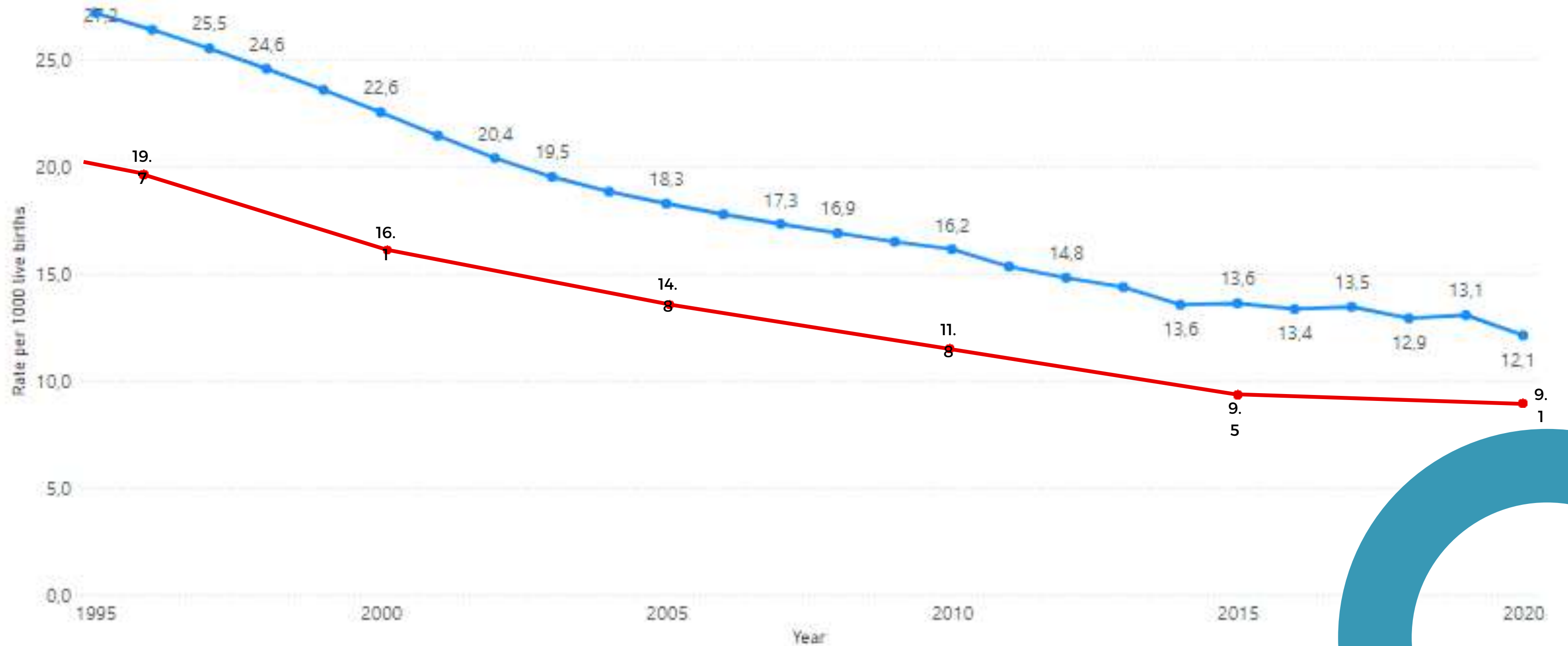
📍 Cinsiyet oranı (Mevcut Nüfus):

0,958 erkek/kadın

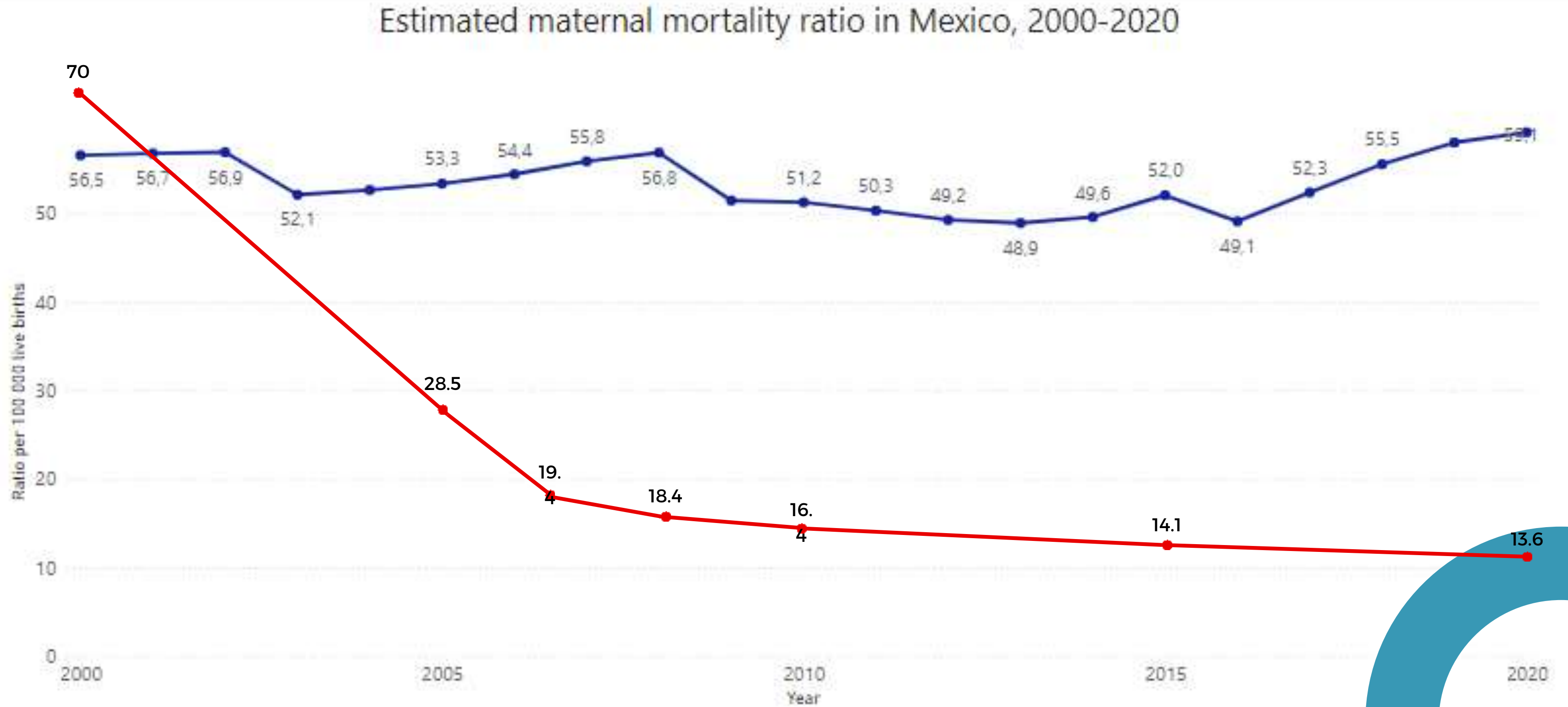
📍 Cinsiyet oranı (Doğumda):

1,05 erkek/kadın

Meksika Ve Türkiye 1000 Canlı Doğum Başına Bebek Ölüm Oranı 1995–2020

Meksika Ve Türkiye 100.000 Canlı Doğumda Anne Ölüm Oranı, 2000–2020

Başlıca Ölüm Nedenleri

Kadınlarda en önemli ölüm nedenleri

100.000 nüfus başına ölümler. Meksika, 2019

İskemik kalp hastalığı	80	
Şeker hastalığı	67.3	
Böbrek hastalıkları	33.7	
Felç	31.3	
Kronik obstrüktif akciğer hastalığı	21.7	
Alt solunum yolu enfeksiyonları	16.8	
Hipertansif kalp hastalığı	14.7	
Meme kanseri	11.3	
Karaciğer sirozu	10.9	
Yenidoğan koşulları	9.2	

Erkeklerde en önemli ölüm nedenleri

100.000 nüfus başına ölümler. Meksika, 2019

İskemik kalp hastalığı	102.7	
Şeker hastalığı	67.7	
Kişilerarası şiddet	46	
Karaciğer sirozu	36.5	
Böbrek hastalıkları	36.3	
Felç	31	
Kronik obstrüktif akciğer hastalığı	24	
Alt solunum yolu enfeksiyonları	22.2	
Yol yaralanması	20.6	
Hipertansif kalp hastalığı	13.2	

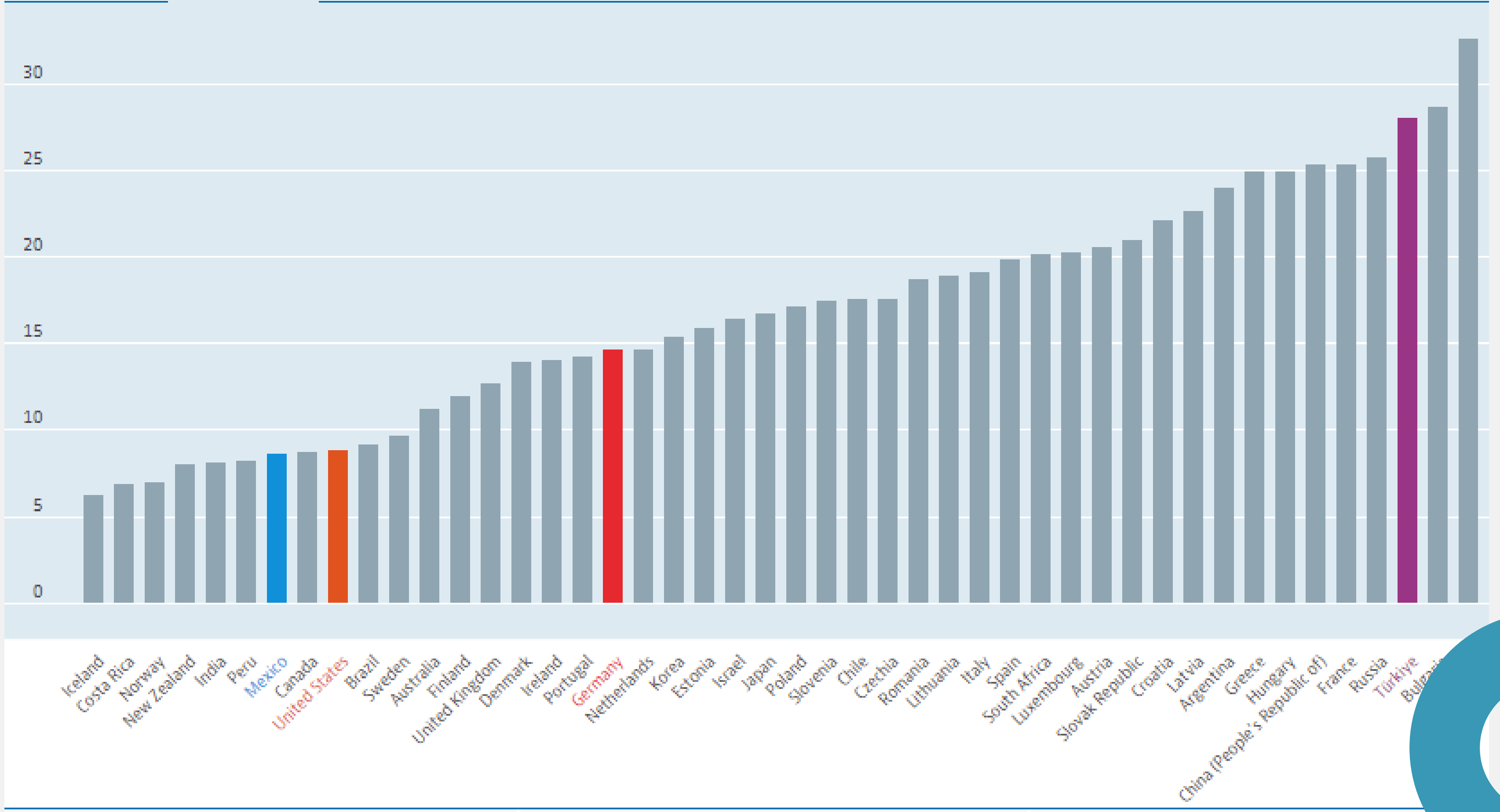
Sağlıkta Risk Faktörleri

Alkol Tüketimi Litre/Kişi (15 Yaş Ve Üzeri)

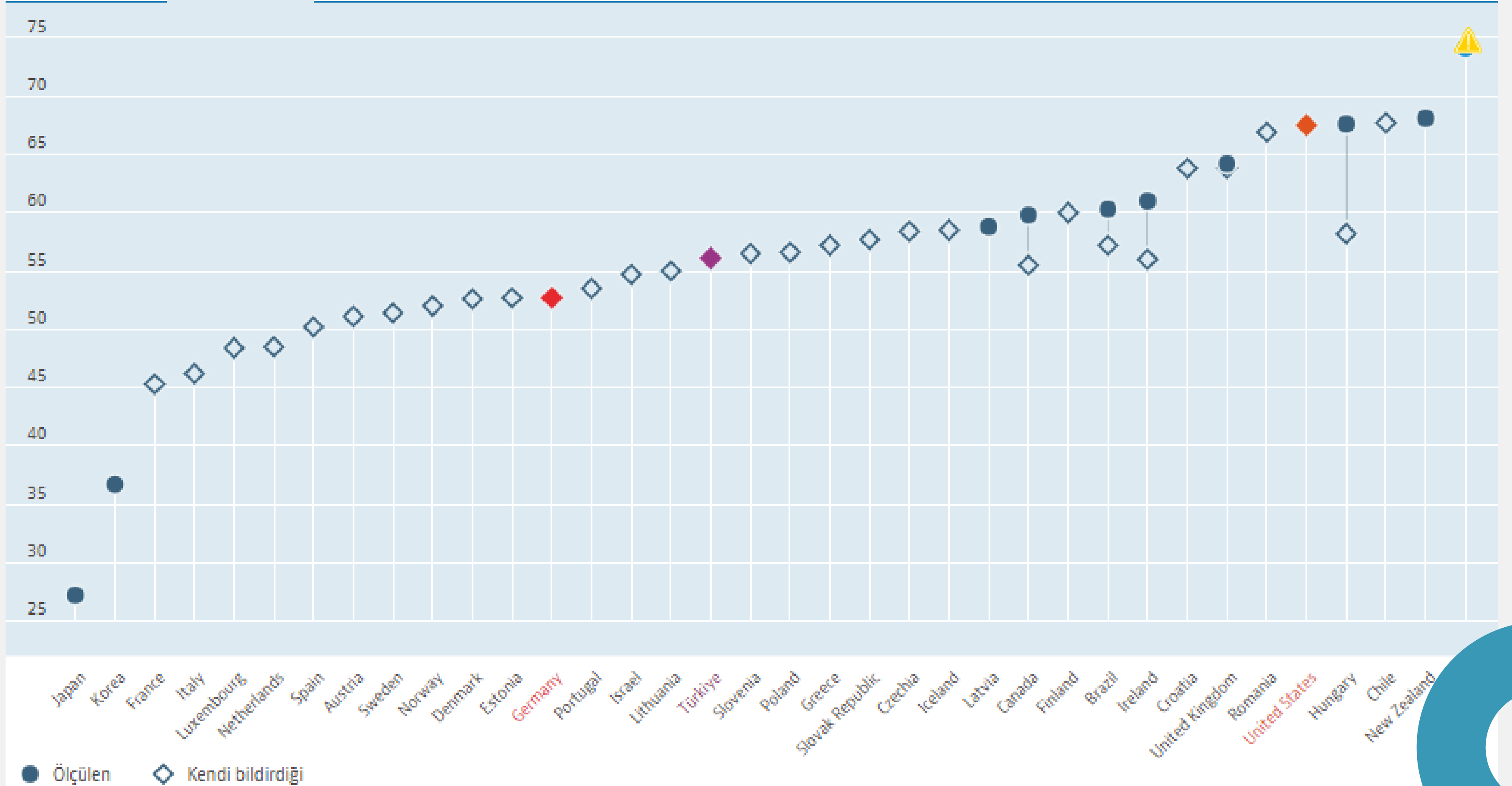
Sağlıkta risk faktörleri

Sigara Tüketimi Nüfus %'i (15 yaş ve üzeri)

Sağlıkta risk faktörleri

Aşırı Kilolu Veya Obez Nüfus (Nüfus %'i)

Meksika Sağlık İnsan Gücü Verileri:

📍 **Hekim Sayısı (1000 Nüfusa Düşen):**

Meksika 2.9 (Türkiye 2.8)

📍 **Hemşire Ve Ebe Sayısı (1000 Nüfusa Düşen):**

Meksika 291 (Türkiye 343)

📍 **Diş Hekimi Sayısı (100000 Nüfusa Düşen):**

Meksika 13.8 Türkiye 46.6

📍 **Eczacı Sayısı (1000 Nüfusa Düşen):**

Meksika Eczacı Sayısına Net Ulaşılamamıştır.

📍 **Diğer Sağlık Personeli Sayısı (1000 Nüfusa Düşen):**

Meksika Toplam Personel Sayısına Net Ulaşılamamıştır.

Türkiye 1.033.767 personel

📍 **Hastane Yatağı Sayısı (1000 Nüfusa Düşen):**

Meksika 1.6 (Türkiye 2.5)

📍 **Yoğun Bakım Yatağı Sayısı (100000 Kişiye):**

Meksika 3.3 , OECD 13 , Türkiye 40 , ABD 36

📍 **MRI Ve CT Görüntüleme Sayısı (1 Milyon Kişiye):**

Meksika MR 1.4 CT 3.6

(Türkiye MR 3.5 CT 7.8) (OECD MR 10.1 CT 20.5)

📍 **Hizmet Kullanımı Hekime Başvurular (1 Yılda):**

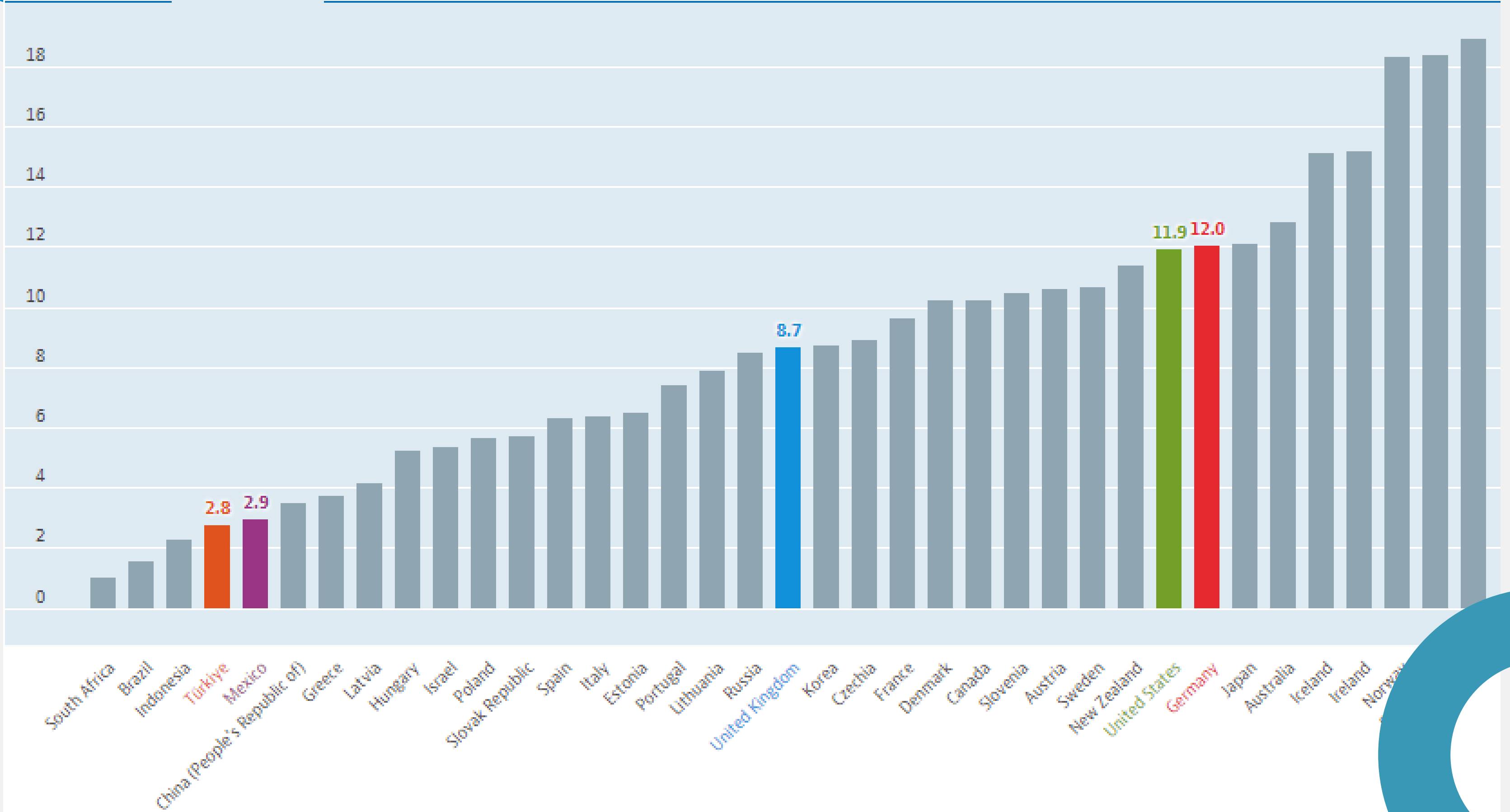
Meksika 1.5 ABD 3.4 Türkiye 8

📍 **Hastanede Kalış Gün Sayısı:,**

Meksika 3.9 Türkiye 4.4 ABD 5

Sağlık İnsangücü Verileri

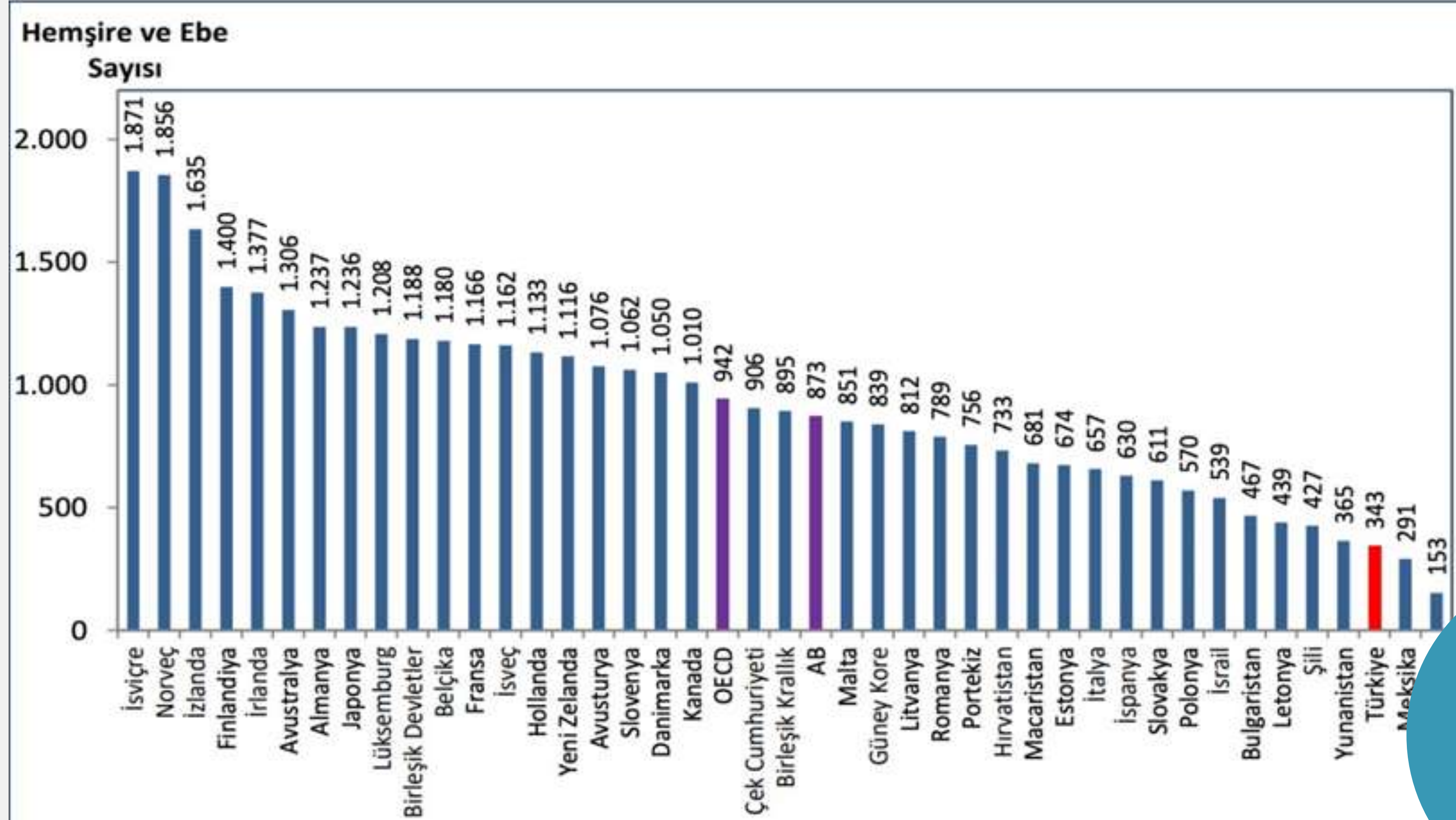
Hekim Sayısı (1000 Nüfusa Düşen)

Sağlık İnsangücü Verileri

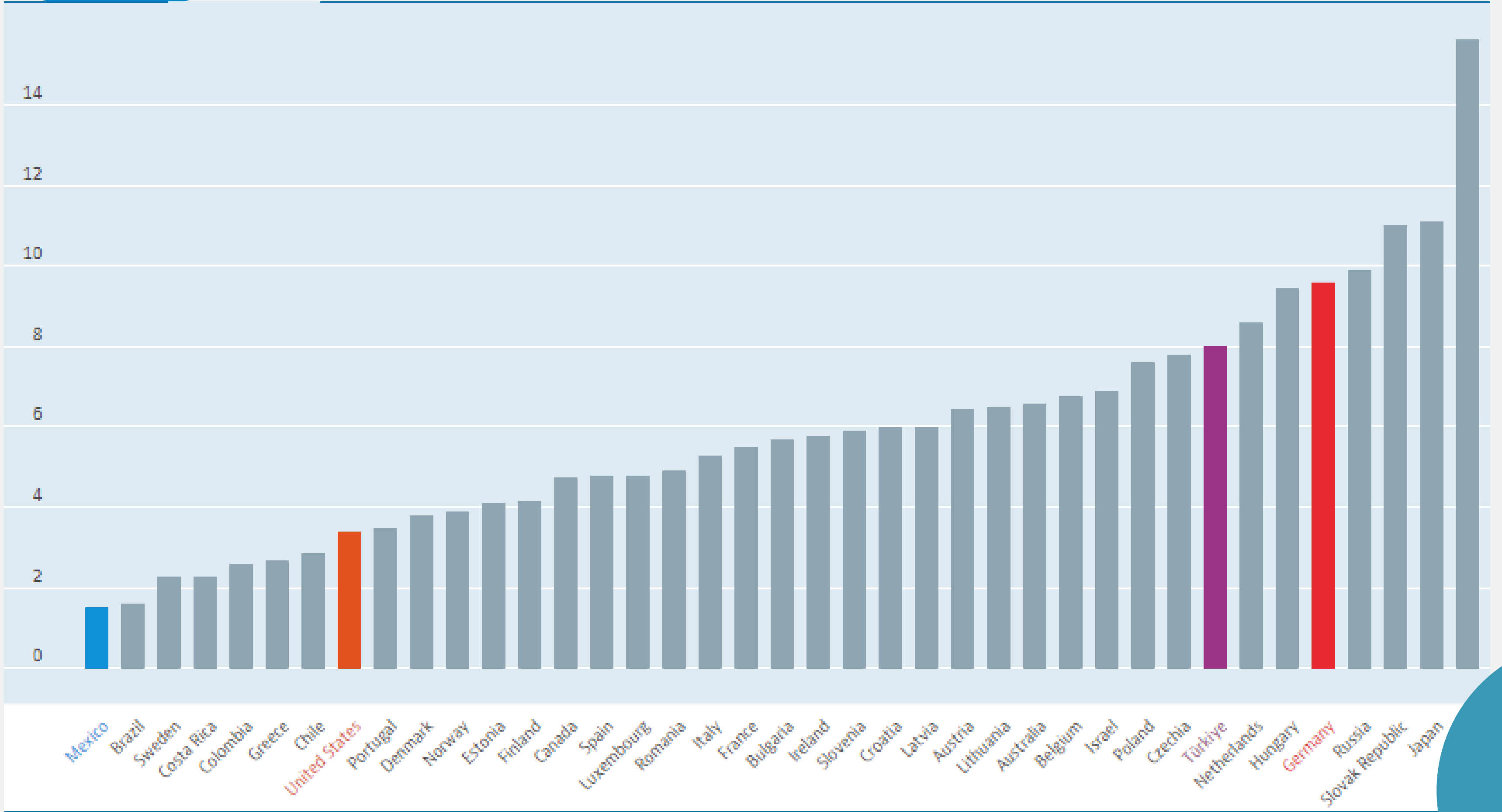
Hemşire ve Ebe Sayısı (100000 Nüfusa Düşen)

Şekil 10.17. 100.000 Kişiye Düşen Hemşire ve Ebe Sayısının Uluslararası Karşılaştırması, 2020

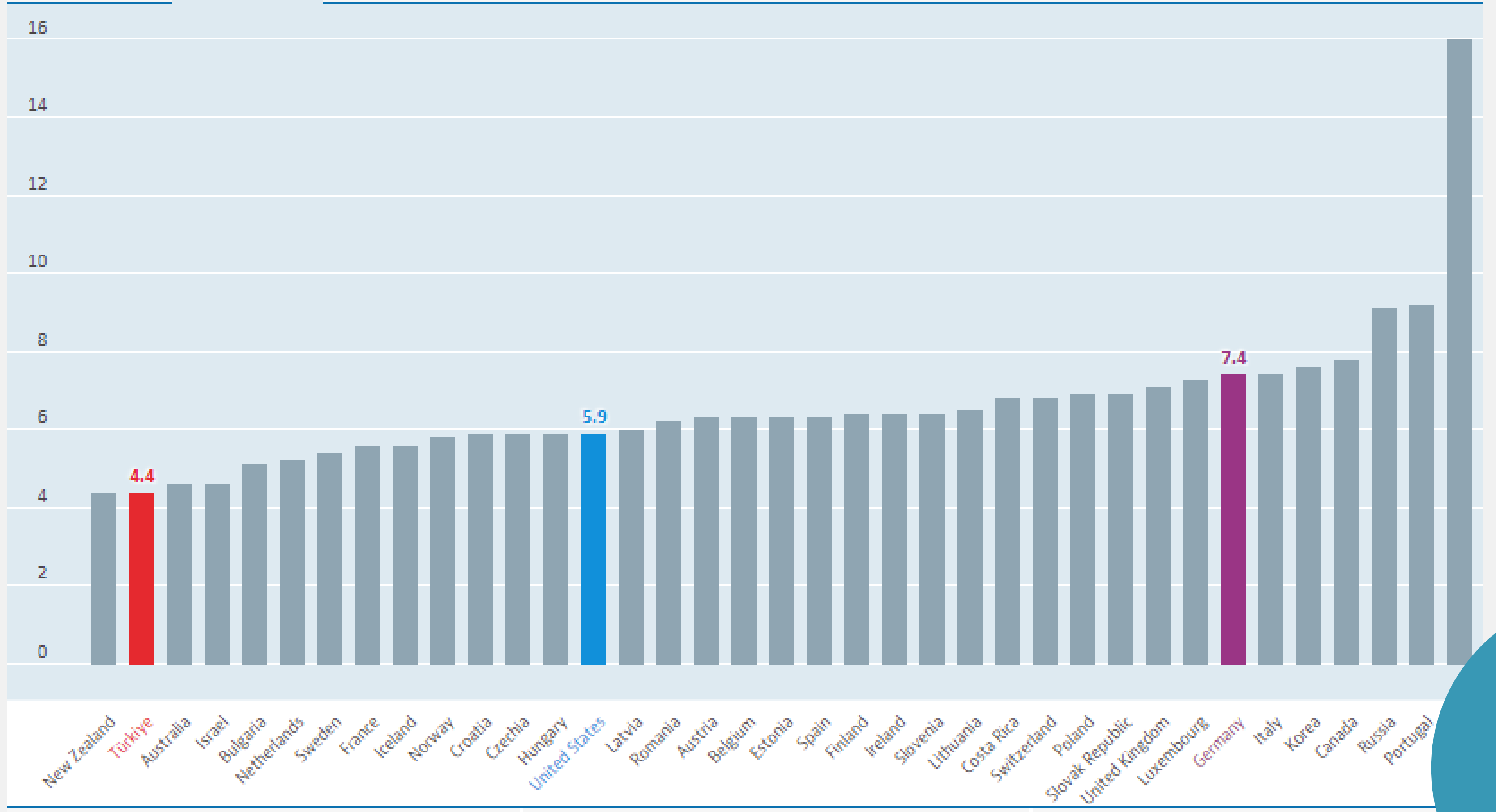
Sağlık Kaynakları Kullanımı

Hekime Başvurular (1 Yılda)

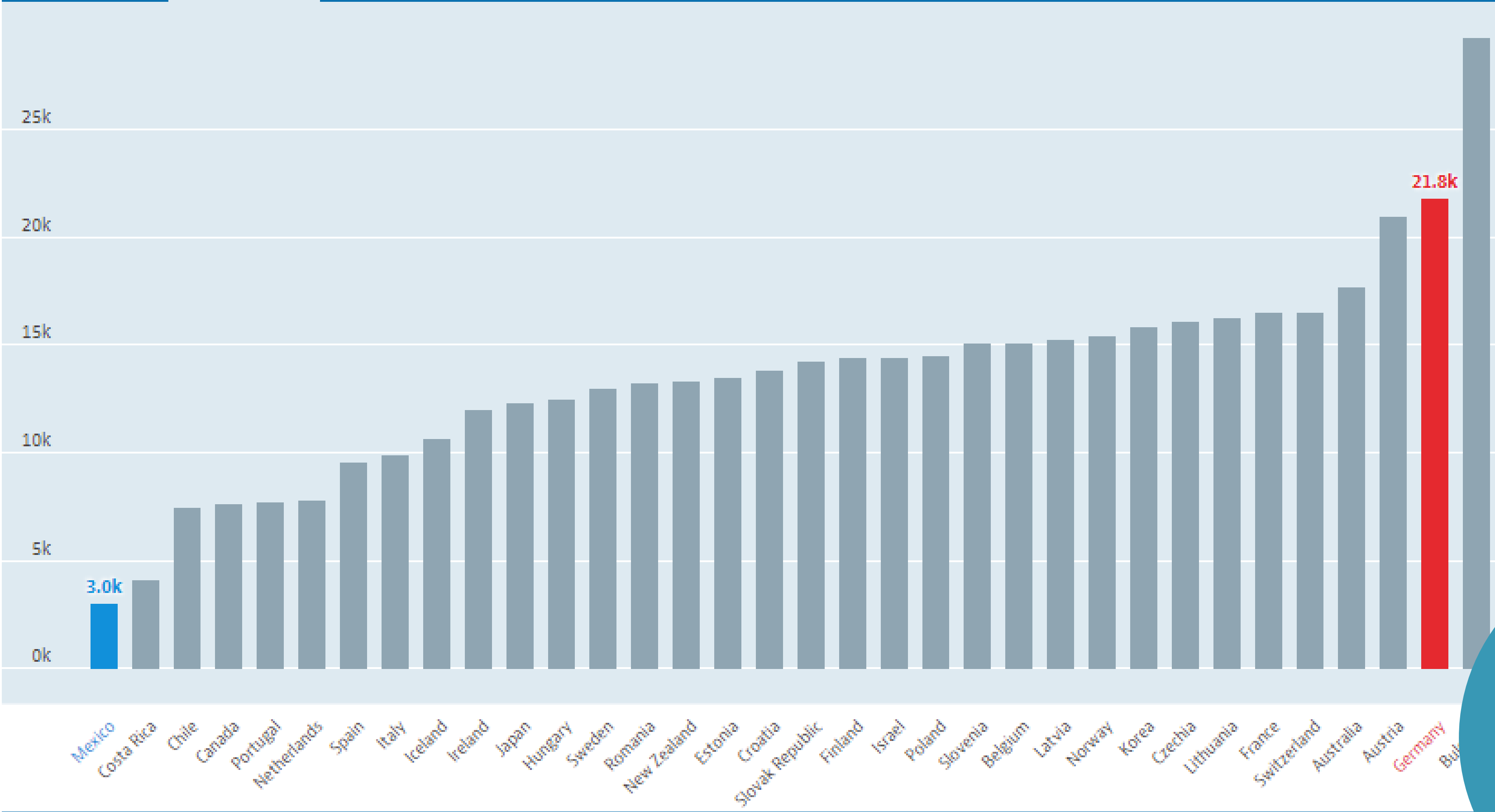
Sağlık Kaynakları Kullanımı

Hastanede kalış süresi

Sağlık Hizmetinin Verimliliği

Hastaneden Taburculuk Oranları (100.000 Kişide)

Ülke Sağlık Sistemi Yönetimi Ve Organizasyon Yapısı

Sağlık Yönetimi Ve Politikalarını Belirleyen Ve Uygulayan Aktörler Kimler?

- **Meksika'daki sağlık sektörü, nüfusa çok çeşitli hizmetler sunan karmaşık ve çeşitli bir sistemdir.**
- **Meksika, kamu ve özel sektörün katılımıyla karma bir sağlık sistemine sahiptir.**
- **Kamu sektörü, sağlık hizmetlerini Meksika Sosyal Güvenlik Enstitüsü (IMSS), Kamu Sektörü Çalışanları için Güvenlik ve Sosyal Hizmetler Enstitüsü (ISSSTE) aracılığıyla sağlamaktadır.**
- **Sağlık Bakanlığı (SSA). Özel sektör hastaneleri ve klinikler sağlık hizmeti sağlayıcılarını içerir.**

MEKSIKA'DA SAĞLIK SİSTEMİ YAPILANMASI NASILDIR?

Meksika, aşamalı bir sağlık sistemi yapılanmasına sahiptir. IMMS, INSABI, Seguro Popular ve özel sigorta, Meksika sağlık hizmetlerini ücretli veya ücretsiz olarak sağlayan sigorta seçenekleridir. INSABI, Meksika'nın ücretsiz sağlık hizmeti sağlayan kamu kuruluşudur.

Sosyal Güvenlik Enstitüsü hizmetleri kapsamında değerlendirilmeyen vatandaşlara **Instituto de Salud para el Bienestar** kuruluşu, ekonomik duruma bakılmaksızın hizmet vermektedir. IMMS, Meksika'nın sosyal güvenlik kuruluşudur ve özel sektörde veya kamu sektöründe çalışan Meksika vatandaşları kapsamaktadır.

Ülke Sağlık Sistemi Yönetimi Ve Organizasyon Yapısı

- Meksika sağlık sisteminin parçalı yapısı nedeniyle, kamu sağlık hizmetlerine erişimi olan 92.582.812 Meksikalı, 5 farklı yoldan tıbbi yardım alıyor.
- Devlet Çalışanları için Sosyal Güvenlik ve Hizmetler Enstitüsü (ISSSTE) 1959'da kuruldu ve kamu görevlilerinden devlet okulu öğretmenlerine ve polis memurlarına kadar belediye, eyalet ve federal çalışanları kapsıyor. ISSSTE şu anda 13.681.077 devlet çalışanını, emekliyi, bunların eşlerini ve reşit olmayan çocuklarını kapsamaktadır.

Ulke Sağlık Sistemi Yönetimi Ve Organizasyon Yapısı

- Devlete ait petrol şirketi PEMEX, yaklaşık 750.000 çalışanını ve aile üyelerinin sağlık hizmetlerini ayrı bir kurum aracılığıyla karşılamaktadır.
- Milli Savunma Bakanlığı (SEDENA) ve Deniz Kuvvetleri Sekreterliği (SEMAR), yaklaşık 870.000 kişiyi kapsayan Meksika Silahlı Kuvvetleri Sosyal Güvenlik Enstitüsü (ISSFAM) aracılığıyla asker üyelerine ve ailelerine tıbbi yardım sunuyor.
- Şu anda nüfusun %2,3'ü özel sektör aracılığıyla sigortalıyken, 32 milyondan fazla Meksikalının (%26,5) herhangi bir sağlık hizmetine erişimi yok.

SEGURO POPULAR

- Seguro Popular, Meksika Anayasası'nın 4. maddesinde 1983 yılında yapılan ve " herkesin sağlığın korunması hakkına sahip olduğu " şeklindeki değişiklikle ortaya çıktı .
- Programın 2003 yılında yürürlüğe girmesinden sonra, Meksika'nın federal ve eyalet hükümetleri sivil toplum kurumlarıyla birlikte çalışarak programın ilk on yılında 53 milyondan fazla insanı programa kaydettirdi ve 2012'de evrensel kapsama ulaştı.

SEGURO POPULAR

- Program cepten yapılan harcamaları azalttı ve tıbbi iflasları azalttı, aşı kapsamını iyileştirdi ve birçok hastalığın tedavisini genişletti ve refahta büyük iyileşmeler sağladı.
- 2000 ile 2018 yılları arasında Meksika'da bebek ölümleri yarı yarıya düştü, anne ölümleri ise beklenen düzeyde azalmadı.
- Seguro Popular serbest meslek sahibi çalışanları ve ailelerinin yanı sıra işsiz veya sistem dışı olanları da kapsayan ek bir sistem oluşturdu.

Ülke Sağlık Sistemi Finansmanı Ve Harcamaları

- 📍 **Toplam Sağlık Harcamasının GSMH'ye Oranı (%)**
Meksika'da % 5,4'ü Türkiye 'de %4.2
- 📍 **Kişi Başı Sağlık Harcaması:**
Kişi Başı Yaklaşık 1048 Dolar (Türkiye'dede benzer)
- 📍 **Kamu Sağlık Harcamasının Toplam Sağlık Harcamasına Oranı (%):**
Meksika %51 , Türkiye %77
- 📍 **Kişi Başı Kamu Sağlık Harcaması:**
Kesin Bir Veriye Araştırmalarda Ulaşılamamıştır.
- 📍 **Cepten Yapılan Harcamaların Toplam Sağlık Harcamasına Oranı (%):**
Meksikada %52 , Türkiye %15 , OECD %19
- 📍 **Kişi Başı Cepten Yapılan Sağlık Harcaması :**
Meksika'da 1213. Türkiye'de 1153 Dolar
- 📍 **Özel Sağlık Harcamalarının Toplam Sağlık Harcamasına Oranı (%):**
Meksika %42.1 OECD %19.8 Türkiye %17.2

Ülke Sağlık Reformları

Ülke Sağlık Sisteminde Son 20 Yılda Yapılan Reformlar

Meksika'da sağlık sigortası kapsamı istihdam durumuna bağlıdır. Sigorta kapsamına erişim, kişinin, ebeveynin veya eşin kamuda mı yoksa özel sektörde mi çalıştığına ve istihdamının resmi veya gayri resmi olmasına bağlıdır.

Kamu Sektörü Kapsamı:

ISSSTE	Pemex	ISSFAM (SEDENA and SEMAR)
13,681,077 state workers and family members <i>Founded in 1959</i>	Around 750,000 Pemex workers and family members	Around 870,000 army and navy personnel and family members

Kamu Ve Özel Sektör Kapsamı :

<i>Mexican Institute for Social Security (IMSS)</i>
Covers 68,659,149 formal employees, family members and retirees established in 1943.

Kamu Yardım Programlarının :

Seguro Popular	Insabi	IMSS-Bienestar
Covered 42% of the population by 2018 (90% of people not covered elsewhere) <i>Operated 2003-2020</i>	Replaced Seguro Popular in 2020, centralizing healthcare. Covered 32,842,765 people.	Designed in 1973 to cover people with no taxpaying capabilities, it will fully replace Insabi by 2023. Currently operates in 18 states.

Meksika Sağlık Sistemi

Hastaneler ve Sağlık Hizmetleri:

Meksika'da 1.381'i (%30) kamu kurumları olmak üzere, toplam 4.341 hastane bulunmaktadır. Hastaneler kentsel alanlarda yoğunlaşmıştır ve sadece 46'sı (%3,3) kırsal yerleşim yerlerinde bulunmaktadır.

Hastane bakımı, her sigorta kurumu ve özel sektör tarafından kendi altyapılarına ve bakım seviyelerine göre sunulur. Çoğunlukla daha genel hizmet veren ikinci basamak ve oldukça uzmanlaşmış üçüncü basamak hastaneler tarafından hizmet sunulur.

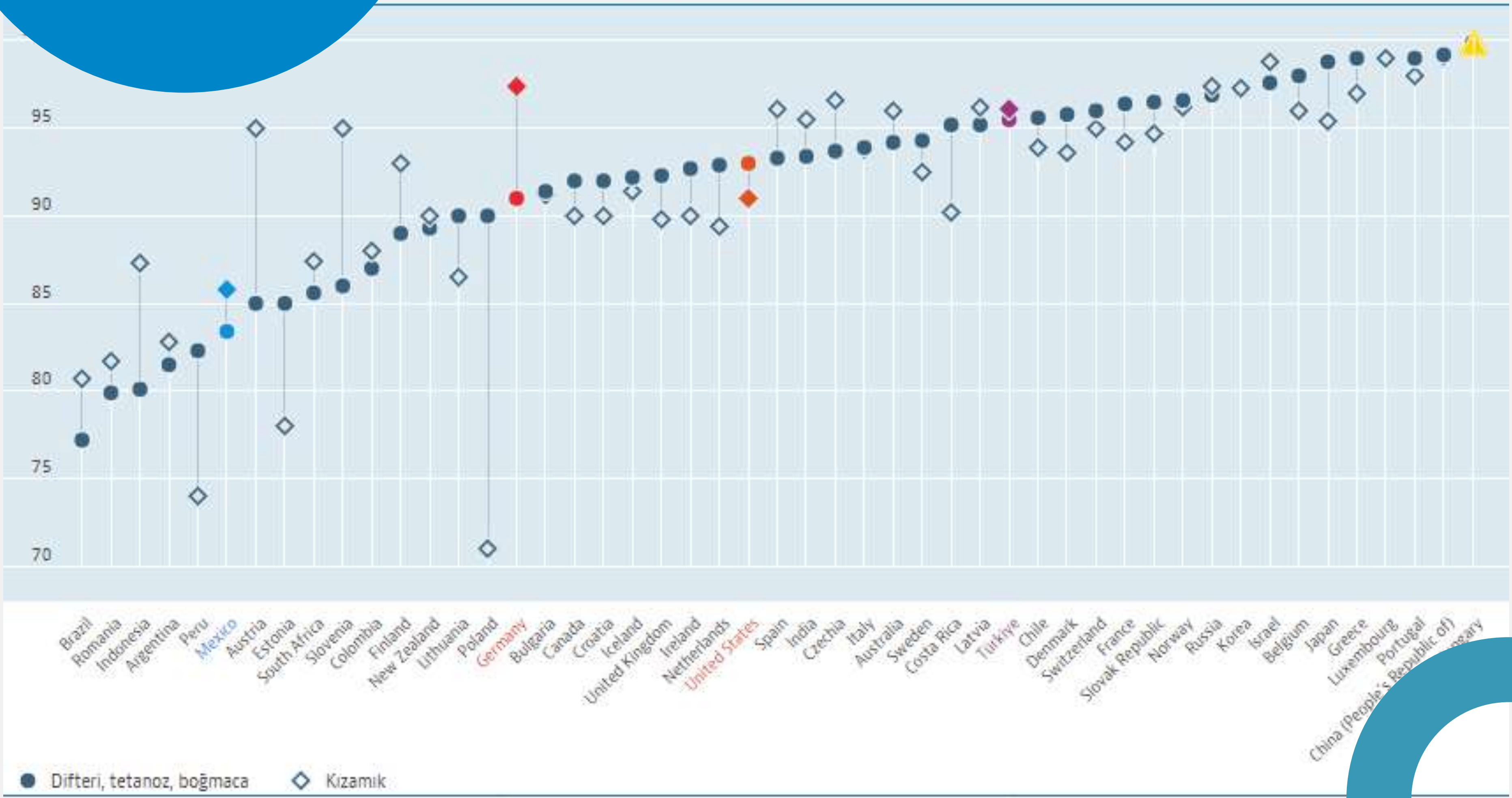

→ EMERGENCY

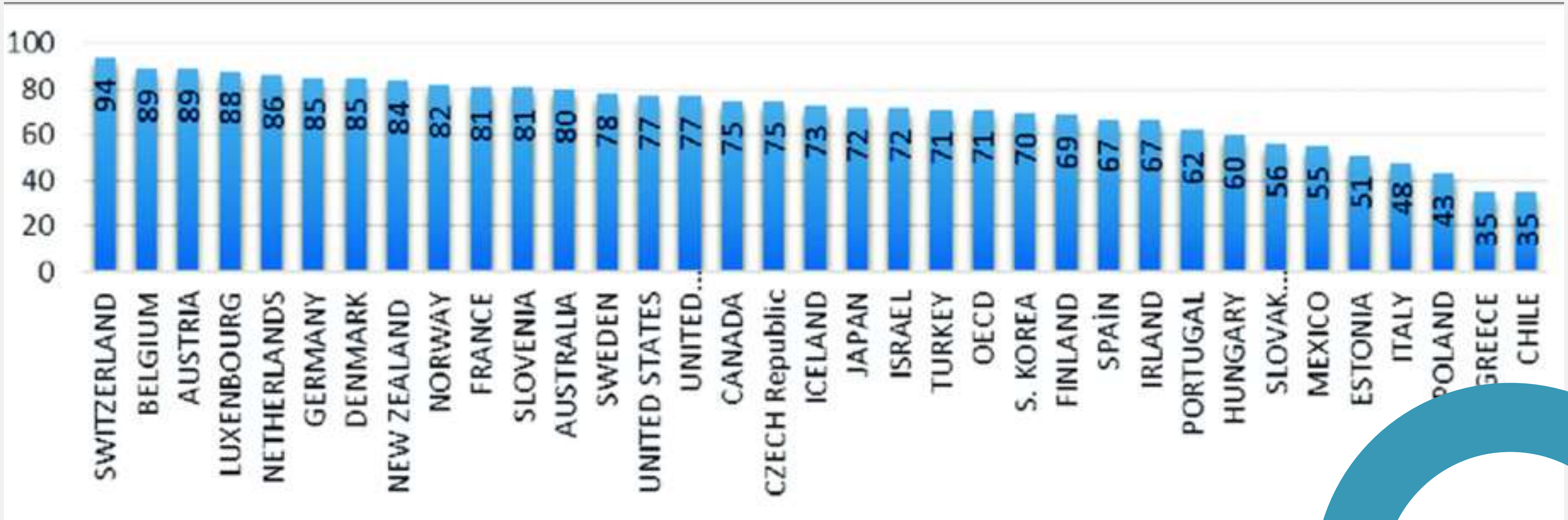
→ South Fr

Meksika'da Aşılama

- **Son yıllarda aşı takvimindeki iyileştirmeler ve tarama programlarının genişletilmesiyle bazı konularda ilerlemeler sağlanmıştır fakat hala yeterli düzeyde değildir.**
- **Aşılama oranlarında Hep. B %82, DBT %83 ve Kızamık %89'dur.**
- **Kadınlarda serviks ve meme kanseri tarama oranları hedef nüfuslarda %25'in altındadır.**
- **Bununlar beraber, servikal kanserden ölüm oranının 10,2/100 bin olduğunu ve Meksika'nın OECD birincisi olduğunu vurgulamak gerekir.**

Sağlık Hizmetlerinden Memnuniyet Düzeyi

	MEKSİKA	TÜRKİYE
Doğumda Beklenen Yaşam Süresi (yıl):	Erkek 73 Yıl , Kadın 77 Yıl	Türkiye Erkek 75 Yıl Kadın 80 Yıl
1000 Canlı Doğumda Bebek Ölüm Hızı:	Meksika 12 ölüm	Türkiye 9.2 Ölüm
Anne Ölüm Oranı (yüzbinde):	Meksika 59,1 ölüm	Türkiye 13.6 Ölüm
5 Yaş Altı Çocuk Ölüm Hızı (binde):	Meksika 24.1‰	Türkiye 11.2‰
Cari Sağlık Harcamaları (GSYİH'nin yüzdesi):	Meksika %5 ,	Türkiye %8
Hekim Sayısı (1000 Nüfusa Düşen):	Meksika 2.9	Türkiye 2.8
Hemşire Ve Ebe Sayısı (1000 Nüfusa Düşen):	Meksika 291	Türkiye 343
Hizmet Kullanımı Hekime Başvurular (1 Yılda):	Meksika 1.5	Türkiye 8
Hastane Yatağı Sayısı (1000 Nüfusa Düşen):	Meksika 1.6	Türkiye 2.5
Yoğun Bakım Yatağı Sayısı (100000 Kişiye)	Meksika 3.3	Türkiye 40

